

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง "การสอนกลวิธีในการอ่าน ตามการประเมินตนเองของอาจารย์ภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว และได้นำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

1. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.3 ความหมายและความสำคัญของกลวิธีในการอ่าน
 - 1.4 ประเภทของกลวิธีในการอ่าน
 - 1.5 การสอนกลวิธีในการอ่าน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อน นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ และนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการอ่านและได้ให้ความหมาย และคำนิยามเกี่ยวกับการอ่านไว้หลากหลาย ดังนี้

บุช ซี แอล และ มิลเดรด เอช เฮอร์บเนอร์ (Bush C.L. and Mildred H. Huebner, 1970 : 4) กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการตีความจากตัวอักษร ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน สิ่งสำคัญในการอ่าน คือ ความหมาย ซึ่งความหมายนี้ไม่ได้

อยู่ที่ตัวอักษรอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการสร้างมโนทัศน์หรือภาพต่าง ๆ ของผู้อ่าน กระบวนการที่จะได้ความหมายนี้เกิดจากการที่ผู้อ่านให้ความหมายกับตัวอักษรที่ปรากฏ

เอ็มเมอร์รัลด์ วี เดอชองก์ (Emerald V. Dechant, 1970 : 3) กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างการมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความหมาย (Translation) ในขณะที่อ่านผู้อ่านจะหยุดทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านเป็นระยะ ๆ แล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด และตีความหมาย (Interpret) สิ่งทีอ่านโดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมช่วย

เคนเน็ท เอส กูดแมน (Kenneth S. Goodman, 1972 : 472) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่ซับซ้อน ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นมาจากสิ่งที่ผู้เขียนได้สื่อไว้ในรูปของตัวอักษร แต่การที่จะได้มาซึ่งความหมายนี้จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับกระบวนการคิด และการเลือกตัวชี้แนะทางภาษาทั้งที่ปรากฏชัดแจ้งและแสดงความหมายโดยนัย โดยอาศัยความสามารถของผู้อ่านเป็นพื้นฐานในการใช้ตัวชี้แนะเพื่อการเดาและการทำนาย

เฮนรี ชอว์ (Henry Shaw, 1973 : 272) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายด้านอารมณ์ ความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ โดยที่ผู้เขียนมีความต้องการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวไปยังผู้อ่าน และผู้อ่านก็พยายามที่จะรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมา นั่นก็หมายความว่า ในการอ่านนั้นผู้อ่านต้องใช้ความสามารถของตนเพื่อถอดข้อความจากตัวอักษรออกมาเป็นความหมาย

อาร์ เอ็ม เว็บบอร์ (R. M. Webber, 1976 อ้างถึงใน James Pett, 1982 : 2) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านหมายถึงการที่ผู้อ่านใช้ความสามารถทางภาษาและกลวิธีต่าง ๆ ในการดึงความหมายจากสิ่งที่อ่าน

เอ็มเมอร์รัลด์ วี เดอชองก์ และ เฮนรี พี สมิท (Emerald V. Dechant and Henry P. Smith, 1977 : 237) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านไม่ได้หมายถึงการเข้าใจตามตัวอักษรที่ปรากฏเท่านั้น แต่หมายถึงการแปลความหมายของอารมณ์ ทัศนคติ และความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อโดยการใช้องค์วิธีต่าง ๆ ช่วยในการแปลความหมาย

โดลัส อลัน โทมัส (Douglas Alan Thomas, 1977 อ้างถึงใน วาวแวน โรงสะอาด, 2530 : 78) กล่าวว่า

การอ่านไม่ได้หมายความว่าถึงเพียงแต่การรู้จักตัวอักษรหรือคำเท่านั้น แต่เป็น กระบวนการที่ซับซ้อนกว่านั้น คือ มีทั้งการค้นหาตัวอย่าง การคาดหมายไว้ล่วงหน้า การทำสิ่งที่คาดหมายนั้นให้มีน้ำหนัก ความเชื่อ รวมทั้งการคัดเลือก คำแนะ ซึ่ง อาจแฝงอยู่ทั้งในระดับประโยคและระดับคำ ผู้อ่านในฐานะผู้ใช้ภาษาซึ่งรับทของ ผู้กระทำจะต้องรู้จักใช้ความซ้ำซ้อนของภาษา มาผสมผสานกับประสบการณ์ดั้งเดิมที่ เกี่ยวกับภาษาโดยตรง รวมทั้งสิ่งที่ไม่ใช่ตัวภาษาโดยตรง เพื่อจะเลือกคำแนะนำ แม้จะ ได้น้อยที่สุดมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเดาให้ใกล้เคียงที่สุดว่าจะพบอะไรต่อไป และสิ่งเหล่านั้นเหมาะสมกับบริบทที่นำมาเพียงใด

ดี อี รูเมลฮาร์ท (D.E. Rumelhart, 1980 : 34-35) ให้ทัศนะว่า การอ่านหมายถึง การที่ผู้อ่านสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านโดยการบูรณาการความรู้ที่ได้จาก การอ่านเข้ากับข้อความรู้เดิมที่มีอยู่ และปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ประกอบด้วย ข้อความรู้เดิมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่าน ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของบทอ่าน และกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน

เฮเลน ซี โลว์ (Helene Z. Loew, 1984 : 301) ให้ความเห็นว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ซึ่งผู้อ่านจะพยายามใช้ทักษะต่าง ๆ เพื่อแปล ความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ในขณะที่อ่านนั้นผู้อ่านจะใช้ความรู้เรื่องเสียง - ความรู้ทาง ภาษาศาสตร์ และความรู้รอบตัวทั่ว ๆ ไป และที่สำคัญที่สุด คือ ใช้กลวิธีในการอ่านมาช่วยใน การแปลความหมายด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว การอ่าน คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับ ผู้อ่าน โดยการอ่านนั้นไม่เพียงแต่การสื่อความหมายจากตัวอักษรที่ปรากฏเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องอาศัย กระบวนการคิด ความรู้ทางภาษา ประสบการณ์เดิม และกลวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยทำความเข้าใจ และถอดความจากตัวอักษรออกมาเป็นความหมายให้ชัดเจนขึ้น โดยความหมายนั้นใกล้เคียงหรือ ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจจะสื่อความเข้าใจในการอ่าน

จากคำจำกัดความดังกล่าวจะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายหรือหัวใจของการอ่านทุกชนิด คือ ความเข้าใจในการอ่านดังที่ เอ็ดเวิร์ด ฟราย (Edward Fry, 1977 : 4) กล่าวว่า "ความเข้าใจเป็นจุดมุ่งหมายของการอ่านทุกชนิด ครุมิควรมุ่งเพียงฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียง

หรือฝึกอ่านเร็วจนละเลยความเข้าใจ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการอ่าน" ความคิดดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอ็ดดี วิลเลียมส์ (Eddie Williams, 1984 : 3) ที่กล่าวว่า "ความเข้าใจเป็นจุดหมายหลักของการอ่านทั้งปวง เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องแปลความหมายและสร้างความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่อ่าน การที่ผู้อ่านเพียงแต่อ่านออกเสียงได้โดยจับใจความอะไรไม่ได้เลย มีอาจนับได้ว่าเป็นการอ่าน"

รูธ สตรังก์ (Ruth Strang, 1969 : 14) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ความสามารถในการจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่าน จะสามารถย่อใจความหรือบอกโครงสร้างของสิ่งที่อ่านได้ ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ได้ เช่น การเปรียบเทียบ การขัดแย้ง การลำดับเหตุการณ์ สามารถที่จะอ่านแล้วรู้ถึงอารมณ์ หรือเจตนาในการสื่อความหมายของผู้เขียนและประเมินสิ่งที่อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

พี เฮช จอห์นสตัน (P.H. Johnston, 1983 : 17) ได้สรุปว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องใช้ความรู้เดิมตัวชี้แนะต่าง ๆ ในบทอ่าน ตลอดจนกลวิธีในการอ่านต่าง ๆ เข้าช่วย ผู้อ่านจึงจะสามารถสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ตรงตามความประสงค์ของผู้เขียน

ซูซาน เอ็ม แกลซเซอร์ และ ลินดอน ดับบลิว เซียร์ฟอส (Susan M. Glazer and Lyndon W. Searfoss, 1988 : 24-26) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า

การอ่านมุ่งเน้นที่กระบวนการคิดของผู้อ่าน ซึ่งความคิดของผู้อ่านนั้นเกิดจากประสบการณ์ที่ผสมผสานและประมวลเข้าในความทรงจำของตนเอง ความคิดและภาษามีบทบาทและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในขณะที่อ่านผู้อ่านจะพยายามหาความหมายจากสิ่งที่อ่าน ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านใช้ความสามารถในการถอดรหัสทางภาษา โดยใช้ความทรงจำที่สะสมไว้ออกมาช่วยตีความเรื่องที่อ่าน

จะเห็นได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่ยุ่ยากซับซ้อน การที่บุคคลจะอ่านได้เข้าใจนั้น ต้องอาศัยความสามารถและอาศัยการเรียนรู้หลาย ๆ ด้านประกอบกัน และสิ่งที่ควรตระหนัก คือ

ความหมายที่ได้จากข้อความที่อ่านนั้น มิใช่สิ่งที่เขียนบรรยายเป็นตัวอักษรเท่านั้น แต่เป็นความหมายที่เป็นความคิดของทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้นั้น ผู้อ่านต้องสามารถเชื่อมโยงความคิดของผู้เขียนเข้ากับสิ่งที่ตนรู้อยู่ก่อนแล้ว ซึ่งเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างซับซ้อนที่ผู้อ่านจะต้องรวบรวมความคิดเห็นของผู้เขียนที่เขียนไว้ในข้อความที่อ่าน ต้องคิดพิจารณาใช้เหตุผลและกลวิธีในการอ่าน จึงจะสามารถตีความสิ่งที่อ่านได้ ถ้าไม่สามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ ก็เรียกได้ว่าไม่มีความเข้าใจในการอ่าน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านมีหลายแนวคิดซึ่งสามารถสรุปย่อ ๆ ได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านหลายท่านมีแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง (Bottom-Up Process) โดยมีความเชื่อว่าผู้อ่านได้ความหมายโดยการวิเคราะห์จากตัวอักษรหรือข้อมูลที่ปรากฏ ผู้อ่านจะอาศัยข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านแบบนี้เป็นกระบวนการที่พิจารณาองค์ประกอบย่อย ๆ ของภาษา โดยเริ่มจากการที่ผู้อ่านสร้างความหมายจากตัวอักษร คำ วลี และประโยค จากการวิเคราะห์กลุ่มคำเล็ก ๆ แล้วค่อย ๆ ตีความหมายเป็นกลุ่มคำที่ใหญ่ขึ้น พี บี กัฟ และ ดี ลาแบจจ์ กับ เอส เจ แซมวอลส์ (P.B. Gough, 1972 : 331-358; D. Laberge and S.J. Samuels, 1974 : 296-323) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการในการอ่านตามแนวคิดนี้ว่า ความเข้าใจของผู้อ่านขึ้นอยู่กับสิ่งที่ปรากฏในบทอ่านเท่านั้น และ อาร์ คาร์ฟเวอร์ (R. Carver, 1977-1978 : 8-64) ได้สนับสนุนแนวคิดนี้ว่า ในการอ่านนั้นผู้อ่านเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพียง 2 ประการ คือ การถอดรหัสข้อมูลที่ปรากฏและการทำความเข้าใจ และความเข้าใจก็คือความหมายที่ได้จากการถอดรหัสของผู้อ่านนั่นเอง และเนื่องจากผู้อ่านอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเป็นหลัก จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบการอ่านที่ได้ความหมายของการอ่านจากบทอ่าน (Text-Driven Model)

ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านอีกกลุ่มหนึ่งมีความเห็นว่า การอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน (Top-Down Process) โดยมีความเชื่อว่า ผู้อ่านได้ความหมายโดยการวิเคราะห์จากความรู้และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน ตลอดจนความรู้รอบตัวในเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่สะสมไว้เป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ผู้ที่สนับสนุนแนวคิดนี้ได้แก่ เคนเน็ธ เอส กูดแมน และ แฟรงค์ สมิธ (Kenneth S. Goodman, 1968 : 15; Frank Smith, 1971, 1982 อ้างถึงใน Marva A. Barnette, 1989 : 13-22)

ซึ่งให้ทัศนะว่า ในการอ่านนั้นผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ยิ่งผู้อ่านมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านมากเพียงใด การพึ่งพาตัวอักษรหรือข้อมูลที่ปรากฏก็จะลดน้อยลง และในการอ่านนั้นผู้อ่านจะใช้ตัวชี้แนะทางภาษาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเนื่องจากแนวคิดนี้เชื่อว่า ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นตัวแฉะให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน จึงอาจเรียกได้ว่า เป็นรูปแบบการอ่านที่ได้ความหมายของการอ่านจากความรู้ของผู้อ่าน (Knowledge-Driven Model)

แซนดรา ซิลเบอร์สไตน์ (Sandra Silberstein, 1987 : 31-32) ได้ชี้ให้เห็นว่า แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดในปัจจุบัน คือ แนวคิดที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) นั่นคือ เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านได้ความหมายของสิ่งที่อ่านโดยการวิเคราะห์ทั้งจากข้อมูลที่ปรากฏ และขณะเดียวกันก็ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมช่วยในการวิเคราะห์ด้วย กล่าวโดยสรุปก็คือ เป็นการใช้กระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง (Bottom-Up Process) และกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน (Top-Down Process) ผสมผสานกัน ซึ่งในปัจจุบันนี้มีผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านจำนวนมากที่สนับสนุนแนวคิดใหม่นี้และได้ให้ทัศนะว่า การอ่านนั้นต้องอาศัยกระบวนการทั้ง 2 กระบวนการควบคู่กันอย่างแยกไม่ได้ เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังที่ เดวิด อี เอสคีย์ (David E. Eskey, 1988 : 95-98) สนับสนุนว่าการอ่านนั้นจะใช้เพียงกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งไม่ได้ แต่จำเป็นต้องใช้ทั้ง 2 กระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แพทริเซีย แอล คาร์เรล และ โจนน์ อี ไอสเตอร์โฮลด์ (Patricia L. Carrell and Joan E. Eisterhold, 1988 : 77) ที่ได้ยืนยันว่า กระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง (Bottom-Up Process) และกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน (Top-Down Process) เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการอ่าน กล่าวคือ ขณะที่กระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง (Bottom-Up Process) เกิดตั้งแต่ผู้อ่านเริ่มอ่าน ตัวอักษร วลี ประโยค คือ การตีความข้อมูลที่ปรากฏโดยอาศัยความรู้ทางภาษา กระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน (Top-Down Process) ก็จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านโดยอาศัยประสบการณ์ความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งกระบวนการทั้งสองนี้ จะเกิดขึ้นไปพร้อม ๆ กันโดยไม่รู้ตัว ส่วน อาร์ เจ สปิโร (R. J. Spiro, 1979 : 118-122) กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า กระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง (Bottom-Up Process) เป็นกระบวนการตีความหมายของข้อมูลที่ปรากฏโดยคิดคาดคะเนเรื่องราวบนพื้นฐานของข้อมูลนั้น ส่วนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน (Top-Down Process) นั้น เป็นการคาดคะเนข้อมูลที่ปรากฏบนพื้นฐานของความรู้และ

ประสบการณ์ เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธการคาดคะเนนั้น นอกจากนี้ อาร์ เจ สปิโร ยังให้ทัศนะว่า ผู้อ่านที่เชี่ยวชาญจะรู้จักใช้กลวิธีสับเปลี่ยนกระบวนการทั้งสองกระบวนการนี้ตลอดเวลาที่อ่าน โดยพิจารณาว่าสถานการณ์การอ่านใดควรจะใช้กระบวนการใด

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจะมีอิทธิพลต่อการสอนอ่านอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าผู้สอนมีความเชื่อในแนวคิดใด ก็จะจัดการเรียนการสอนไปตามแนวคิดนั้น เป็นต้นว่า ถ้าผู้สอนเชื่อในแนวคิดแบบแรก คือ การวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง ผู้สอนก็จะมุ่งเน้นสอนการวิเคราะห์ตัวภาษาที่ปรากฏในบทอ่าน และในทำนองเดียวกัน ถ้าผู้สอนเชื่อในแนวคิดแบบที่สอง คือ การวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน ผู้สอนก็จะมุ่งเน้นสอนการวิเคราะห์จากความรู้และประสบการณ์เดิมแต่ถ้าผู้สอนเชื่อในแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการอ่าน คือ ในแนวคิดที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ผู้สอนก็จะเน้นการสอน การวิเคราะห์ตัวภาษา และการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมควบคู่กันไป และสอนให้ผู้เรียนรู้จักใช้กลวิธีสับเปลี่ยนกระบวนการในการอ่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการอ่าน

3. ความหมายและความสำคัญของกลวิธีในการอ่าน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านในปัจจุบันที่เน้นการอ่านแบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) การสอนอ่านจึงเริ่มเน้นให้ผู้เรียนรู้จักกำกับกระบวนการในการอ่านของตน รู้จักการใช้กลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ รู้จักปรับเปลี่ยนกลวิธีในการอ่านให้เหมาะสม ซึ่งคำว่า กลวิธีในการอ่าน (Reading Strategy) นี้ ได้มีผู้ให้คำนิยามและคำจำกัดความไว้หลายความหมาย เช่น

แอนดรูว์ ดี โคลเฮน (Andrew D. Cohen, 1986 : 133) ให้ทัศนะว่า กลวิธีในการอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่ผู้อ่านใช้ขณะที่อ่านเพื่อให้การอ่านนั้นประสบความสำเร็จ

รูธ การ์ดเนอร์ (Ruth Gardner, 1987 อ้างถึงใน Sharon Benge Kletzein, 1991 : 69) กล่าวว่า "กลวิธีในการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างความหมาย ผู้เรียนที่รู้จักกลวิธีในการอ่านและรู้ว่าจะใช้อย่างไร และใช้เมื่อไรจึงจะเหมาะสม คือ ผู้ประสบความสำเร็จในการอ่าน"

มาร์วา เอ บาร์เน็ต (Marva A. Barnett, 1988 : 150) กล่าวถึง กลวิธีในการอ่านว่า กลวิธีในการอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่ผู้อ่านใช้จัดการกับข้อมูล ที่อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำวิธีการต่าง ๆ มาแก้ปัญหในการอ่าน เช่น การเดา ความหมายของคำศัพท์จากบริบท การอ่านแบบข้าม (Skimming) การอ่านเฉพาะจุด (Scanning) และการคาดคะเนเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้า

ลินดา เอ็ม ไลซินชัค (Linda M. Lysynchuk, 1989 : 400) กล่าวว่า "กลวิธีในการอ่าน หมายถึง ขั้นตอนและการกระทำต่าง ๆ ที่ผู้อ่านพยายามกระทำเพื่อ เพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านของตนเอง"

ริเชอर्ड จี เคอร์น (Richard G. Kern, 1989 : 145) ได้ให้ คำจำกัดความของคำว่ากลวิธีในการอ่านไว้ว่า กลวิธีในการอ่าน คือ การกระทำหรือกระบวนการ ใด ๆ ที่ผู้อ่านกระทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลวิธีในการอ่านอาจเป็นสิ่งที่ตั้งใจกระทำ หรือกระทำโดยไม่รู้ตัวก็ได้ ผู้อ่านที่มีความสามารถสูงจะใช้กลวิธีได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมและ ปรับใช้ได้ตามสถานการณ์

โรนัลด์ แอล บราวน์ (Ronald L. Brown, 1990 : 156) สรุปว่า กลวิธีในการอ่าน หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่ผู้อ่านใช้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นขณะที่อ่าน

จี จี ดัฟฟี และ แอล อาร์ โรห์เลอร์ (G.G. Duffy and L.R. Roehler, 1986 อ้างถึงใน Ronald L. Brown, 1990 : 19) กล่าวว่า "กลวิธีในการอ่าน หมายถึง วิธีการที่ผู้อ่านนำมาปรับใช้ เพื่อขจัดปัญหาความไม่เข้าใจในการอ่าน"

นีล เจ แอนเดอร์สัน (Neil J. Anderson, 1991 : 460) อธิบาย ว่า กลวิธีในการอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดและความเข้าใจ ที่ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติเพื่อช่วย ในการเรียนรู้ การเก็บข้อมูล และเรียกใช้ข้อมูลใหม่เมื่อต้องการ

กล่าวโดยสรุป กลวิธีในการอ่านหมายถึง การกระทำ พฤติกรรม หรือ กระบวนการใด ๆ ที่ผู้อ่านนำมาใช้ในการกำกับกระบวนการการอ่านเพื่อช่วยให้การอ่านนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว และเข้าใจมากขึ้น

สก๊อตต์ จี แพรี่ส และคณะ (Scott G. Paris et al., 1983 : 78) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีในการอ่านว่า การที่ผู้อ่านจะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งก็คือ การรู้จักกลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานของการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ และการเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมจะช่วยให้การอ่านบรรลุเป้าหมาย ซึ่งก็คือ มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั่นเอง

เคนเน็ท เอส กูดแมน (Kenneth S. Goodman อ้างถึงใน Patricia L. Carrell et al., 1988 : 12) กล่าวว่า "การที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านหรืออ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะต้องมุ่งความสนใจในกระบวนการสร้างความหมาย การหาวิธีการที่จะได้ความหมาย และการใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อจัดปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน"

จี จี คัฟฟี และ แอล อาร์ โรห์เลอร์ (G.G. Duffy and L. R. Roehler, 1986 อ้างถึงใน Ronald L. Brown, 1990 : 18) มีความเห็นเช่นเดียวกับ ไอแอล เบค (I.L. Beck, 1989 อ้างถึงใน Ronald L. Brown, 1990 : 18-19) ว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับการที่ผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องของกลวิธีในการอ่านและสามารถเลือกใช้กลวิธีนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น กุญแจสู่ความสำเร็จในการอ่านเพื่อความเข้าใจคือ ความสามารถของผู้อ่านที่จะปรับใช้ประสบการณ์และความรู้เดิม และกลวิธีในการอ่านให้เหมาะสมสถานการณ์ในการอ่าน นั่นคือ ผู้อ่านสามารถพลิกแพลงใช้กลวิธีในการอ่านได้อย่างเหมาะสม เพื่อจัดอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน

ซูซาน อี เวค และ ราล์ฟ อี เรโนลด์ส์ (Susanne E. Wade and Ralph E. Reynolds, 1980 : 8-12) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีในการอ่านไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านก็คือ การที่ผู้อ่านมีความตระหนักในกลวิธี นั่นก็คือ ผู้อ่านรู้ว่าจะต้องใช้กลวิธีในการอ่านใดจึงจะทำให้มีความเข้าใจในการอ่านมากที่สุด

วิชาดา สีนประจักษ์ผล (2531 : 98-100) กล่าวถึงความสำคัญของ กลวิธีในการอ่านว่า ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านนั้น คือ ผู้ที่สามารถใช้กลวิธีที่เหมาะสม มาช่วยทำความเข้าใจในกระบวนการการอ่าน และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีมาใช้ เมื่อกลวิธีที่ใช้ อยู่ไม่ได้ผล และการที่ผู้อ่านรู้ว่าจะใช้กลวิธีใด เมื่อใด อย่างไร จะช่วยทำให้เขาบรรลุ จุดมุ่งหมายในการอ่านได้

กลวิธีในการอ่านนับได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อที่จะ บรรลุเป้าหมายในการอ่าน ซึ่งก็คือ ความเข้าใจในการอ่านนั่นเอง การที่ผู้อ่านจะอ่านได้อย่างมี ประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่มีความสำคัญยิ่งก็คือ ผู้อ่านจะต้องรู้จักกลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ และ สามารถเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสม และวิธีที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่านให้แก่ผู้เรียนวิธีหนึ่ง ก็คือ การสอนกลวิธีในการอ่านให้แก่ผู้เรียน ซึ่ง บี บี อาร์มบรัสเตอร์ และ เอ แอล บราวน์ (B.B. Armbruster and A.L. Brown, 1984 อ้างถึงใน May Shih, 1993 : 293) ได้เน้นถึงความสำคัญของกลวิธีในการอ่านว่า มีความสำคัญต่อความเข้าใจในการอ่านมากและด้วย ความสำคัญของกลวิธีในการอ่านนี้เอง ในฐานะผู้สอนครูจำเป็นต้องสอนกลวิธีใน การอ่านให้แก่ผู้เรียน ถ้าต้องการให้สมรรถภาพในการอ่านของเขาสูงขึ้น โดยจะต้องสอนให้รู้ว่า กลวิธีคืออะไร เหตุใดจึงต้องใช้ในกระบวนการอ่าน และจะใช้กลวิธีในการอ่านนั้น ๆ เมื่อไร และใช้อย่างไร

4. ประเภทของกลวิธีในการอ่าน

ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านได้เสนอแนะประเภทของกลวิธีในการอ่านหลายรูปแบบ ซึ่งพอจะสรุปเป็นรูปแบบใหญ่ 2 รูปแบบ รูปแบบแรกเป็นการเสนอประเภทของกลวิธีในการอ่าน เป็นรายชื่อ และรูปแบบที่สองเป็นการเสนอประเภทของกลวิธีในการอ่านเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งในแต่ละ กลุ่มจะประกอบด้วยกลวิธีในการอ่านเป็นรายชื่อ

ตัวอย่างประเภทของกลวิธีในการอ่านที่นำเสนอเป็นรายชื่อ ได้แก่ ข้อเสนอแนะของ ซี โฮเซนเฟลด์ (C. Hosenfeld, 1977, 1979, 1984 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 66-67) ซึ่งได้นำเสนอประเภทของกลวิธีในการอ่านที่มี ประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. การพยายามจำความหมาย
2. การเดาอย่างมีเหตุผลโดยมองข้ามคำที่ไม่รู้ความหมาย

3. การใช้บริบทช่วยในการตีความหมายของประโยคและอนุเจต
 4. การพยายามแปลความหมายโดยแยกแยะประเภทของคำตาม
- โครงสร้างทางไวยากรณ์
5. การประเมินผลการคาดเดา
 6. การอ่านชื่อเรื่องแล้วพยายามคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่อง
- ที่อ่าน
7. การใช้กลวิธีเดิม ที่พบว่ามีประสิทธิภาพ
 8. การสังเกตคำโดยดูจากอุปสรรค บั๊จจัย และรากคำ
 9. การใช้ความรู้รอบตัวช่วยในการตีความ
 10. การวิเคราะห์คำที่ไม่รู้จักหรือไม่คุ้นเคย
 11. การอ่านเรื่องต่อไป เพื่อให้ความหมายชัดเจนขึ้นในช่วงต่อไป
 12. การอ่านโดยการตีความหมายมากกว่าการแปลศัพท์ทีละตัว
 13. การพยายามตีความหมายของเรื่องที่อ่าน
 14. การใช้ภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ ช่วยในการทำ
- ความเข้าใจ
15. การสรุปย่อเรื่องที่อ่าน
 16. การใช้อภิธานศัพท์เมื่อไม่สามารถเดาความหมายของคำได้
 17. การพยายามเดาความหมายของคำโดยดูจากหน้าที่ และประเภท
- ของคำ
18. การข้ามบางคำที่ไม่สำคัญหรือไม่จำเป็นต้องรู้
 19. การอ่านเนื้อเรื่องโดยตลอด โดยมีเป้าหมายในการอ่าน
 20. การพยายามใช้บริบทหลาย ๆ อย่างในการตีความ
- วิกตอเรีย เชา แฮร์ และ สมิธ ดักลัส (Victoria Chau Hare and Smith Douglas, 1982 : 157-164) แบ่งกลวิธีในการอ่านไว้ดังนี้
1. การอ่านซ้ำ
 2. การจำเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ
 3. การวาดภาพไว้ในใจขณะอ่าน

4. การปรับอัตราความเร็วในการอ่านให้เหมาะสม
5. การเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านเข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่
6. การอ่านด้วยความตั้งใจ
7. การเชื่อมโยงข้อความรู้ในแต่ละอนุเลขเข้าด้วยกัน
8. การสังเกตและค้นหารายละเอียดที่สำคัญ
9. การทำบันทึกย่อ
10. การคาดคะเนเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้า
11. การตั้งคำถามไว้ในใจเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง
12. การท่องจำ

แพทริเซีย แอล คาร์เรล (Patricia L. Carrell, 1989 : 131-132) แบ่งกลวิธีการอ่านไว้ดังนี้

นั้น ๆ

ความเข้าใจ

1. การคาดเดาเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้า
2. การสังเกตประเด็นที่สำคัญและรายละเอียดที่สนับสนุนประเด็น
3. การเชื่อมโยงเหตุการณ์ในบทอ่านเข้าด้วยกัน
4. การสังเกตจุดเน้นของผู้เขียน
5. การใช้ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมช่วยในการตีความ
6. การอ่านต่อเมื่อไม่เข้าใจเพื่อหาบริบทที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ
7. การอ่านซ้ำจุดที่ไม่เข้าใจ
8. การอ่านทวนตั้งแต่ประโยคก่อนหน้าที่เริ่มไม่เข้าใจ
9. การหาความหมายของศัพท์จากพจนานุกรม
10. การลองอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย
11. การอ่านตีความโดยรวม
12. การสังเกตโครงสร้างไวยากรณ์
13. การบูรณาการข้อความที่อ่านเข้ากับข้อมูลเดิม
14. การสังเกตโครงสร้างของเนื้อเรื่อง

พรายดา คูบิน (Fraida Dubin, 1982 : 15-16) ได้แบ่งกลวิธี
ในการอ่านไว้ดังนี้

1. การปรับเป้าหมายในการอ่านให้สอดคล้องกับสิ่งที่อ่าน
2. การใช้บริบททั้งหมดที่ปรากฏช่วยในการทำความเข้าใจ
3. การอ่านแบบข้าม (Skimming)
4. การอ่านสืบค้น (Searching Reading)
5. การทำนาย คาดคะเนเหตุการณ์ในบทอ่านไว้ล่วงหน้า
6. การอ่านโดยใช้ความคิดในการวิเคราะห์ความหมาย
7. การอ่านโดยละเอียด
8. การอ่านเฉพาะจุด (Scanning)
9. การอ่านโดยการสังเกตการผูกเนื้อเรื่อง
10. การใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาวิเคราะห์หา

ความหมายจากสิ่งที่อ่าน

เดวิด นูแนน (David Nunan, 1989 : 35-36) ได้แบ่งกลวิธี
ในการอ่านไว้ดังนี้

1. การคาดคะเนเหตุการณ์จากข้อความรู้เดิม หรือข้อความรู้ที่ได้
จากการอ่าน
2. การคาดคะเนเหตุการณ์ตลอดเวลาที่อ่าน
3. การหาความหมายของศัพท์จากหลายวิธี เช่น ใช้ความรู้เดิม
ใช้ตัวแนะทางภาษา

4. การอ่านแบบข้าม (Skimming)
5. การอ่านเฉพาะจุด (Scanning)
6. การใช้ทักษะในการสรุปอ้างอิง
7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
8. การอ่านเพื่อความเข้าใจในรายละเอียด
9. การอ่านเพื่อตีความหมายโดยนัย

ชาร์ลอน เบนจ์ เคลทซ์ไนน์ (Sharon Benge Kletzein, 1991 : 74-75) แบ่งกลวิธีในการอ่านไว้ดังนี้

1. การสังเกตความสัมพันธ์ของถ้อยคำในประโยคและเครื่องหมายวรรคตอน
2. การสังเกตรูปแบบการเขียน
3. การเดาความหมายของคำโดยใช้คำที่คุ้นเคย
4. การอ่านทวนจุดที่ไม่เข้าใจ
5. การสังเกตประโยคใจความหลักและประโยคขยาย
6. การสังเกตโครงสร้างของบทอ่านและอนุเจท
7. การสังเกตโครงสร้างของประโยค
8. การใช้ความรู้เดิมช่วยในการตีความ
9. การสร้างจินตนาการ
10. การตีความหมายโดยนัยของประโยคโดยใช้ประสบการณ์เดิมช่วย
11. การถอดความเป็นภาษาของตนเอง
12. การสังเกตศัพท์และวลีที่สำคัญ

ตัวอย่างประเภทของกลวิธีในการอ่านที่นำเสนอเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งในแต่ละกลุ่มใหญ่ ประกอบด้วยกลวิธีในการอ่านเป็นรายชื่อ ได้แก่ ชื่อเสนอแนะของ เอลเลน บล็อก (Ellen Block, 1986 : 472-474) ซึ่งได้แบ่งกลวิธีในการอ่านเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภทคือ

1. กลวิธีในการอ่านตีความโดยรวม (General Strategies) หมายถึง กลวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจประกอบด้วย

- 1.1 การคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่า เรื่องที่อ่านจะเป็นลักษณะใด
- 1.2 การสังเกตการวางโครงสร้างของเนื้อเรื่อง
- 1.3 การบูรณาการข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- 1.4 การตั้งคำถามไว้ในใจ เกี่ยวกับข้อมูลที่อ่าน
- 1.5 การตีความจากการอ่านเนื้อเรื่องโดยตลอด

ในการตีความ

1.6 การใช้ความรู้รอบตัวและความรู้ในเชิงปฏิบัติสัมพันธ์ช่วย

1.7 การตั้งข้อสังเกตขณะอ่าน

1.8 การตรวจสอบความเข้าใจ

2. กลวิธีการอ่านตีความเฉพาะอย่าง (Local Strategies)

หมายถึง กลวิธีการทำความเข้าใจหน่วยทางภาษาเฉพาะหน่วย ประกอบด้วย

2.1 การถอดความ

2.2 การอ่านซ้ำ

2.3 การวิเคราะห์ความหมายของอนุประโยคและประโยค

2.4 การวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์

2.5 การแก้ปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์

จี ซาริก (G. Sarig, 1987 : 111-112) ได้แบ่งกลวิธีการอ่าน เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. กลวิธีการใช้เทคนิคการอ่านต่าง ๆ (Technical-Aids Moves) หมายถึง การใช้วิธีการอ่านแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

1.1 การทำเครื่องหมายและคัดลอกข้อมูลสำคัญที่ได้จากการอ่าน

1.2 การทำเครื่องหมายแตกต่างกันในจุดที่ต้องการเน้น

แตกต่างกัน

1.3 การเขียนสรุปข้อความจากการอ่านแต่ละย่อหน้าไว้ริมหน้า

กระดาษ

1.4 การหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-

อังกฤษ

1.5 การอ่านแบบข้าม (Skimming)

1.6 การอ่านเฉพาะจุด (Scanning)

1.7 การอ่านกลับไปกลับมาเพื่อช่วยในการเดาความหมาย

1.8 การทำบันทึกย่อใจความสำคัญ

- 1.9 การตีความหมายโดยแยกส่วนย่อยและขยายความ
- 1.10 การเรียงลำดับข้อความต่าง ๆ ตามความสำคัญ
- โดยการใช้หมายเลขกำกับ
- 1.11 การให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย คำอธิบายภาพและแผนภูมิต่าง ๆ

2. กลวิธีการทำให้เกิดความกระจ่างชัดและเข้าใจง่ายในการอ่าน (Clarification and Simplification Moves) หมายถึง การถอดความให้เป็นภาษาที่ง่ายเพื่อให้เข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- 2.1 การสังเกตความสัมพันธ์ของคำในประโยคและการใช้คำพ้องเพื่อยหรือการกล่าวซ้ำข้อความเดิม
- 2.2 การตีความหมายของคำหรือกลุ่มคำในบริบทโดยการสังเกตคำเหมือนและคำที่มีความหมายคล้ายกัน
- 2.3 การทำความเข้าใจโดยการวิเคราะห์ข้อความและการกล่าวซ้ำของข้อความ
- 2.4 การสังเกตหน้าที่ของส่วนที่ใช้ในประโยค
- 2.5 การแปลความหมายประโยคคำถามโดยอ้อม
- 2.6 การแปลความหมายโดยนัย
- 2.7 การแปลความหมายให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เข้าใจง่าย
- 2.8 การแปลความหมายโดยการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล

3. กลวิธีการค้นหาความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Coherence-Detecting Moves) หมายถึง ความพยายามของผู้อ่านที่จะใช้ตัวแนะของบทอ่านในการตีความหมาย ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- 3.1 การมองภาพรวมของเรื่องที่อ่าน
- 3.2 การใช้ความรู้เดิมมาช่วยทำความเข้าใจเนื้อหาของบทอ่าน
- 3.3 การวิเคราะห์และระบุตัวบุคคลในเนื้อเรื่องตลอดจนความคิดและการกระทำของบุคคลนั้น
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญในบทอ่าน

- 3.5 การอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเพื่อการคาดเดา
เรื่องราวและเหตุการณ์ในบทอ่าน
- 3.6 การอ่านบทอ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ความหมายของคำ
และข้อความชัดเจนยิ่งขึ้น
- 3.7 การสังเกตเครื่องหมายแสดงความผูกพันของข้อความทั้ง
ที่ปรากฏชัดและแสดงความหมายโดยนัย
- 3.8 การใช้ความรู้เดิมในการตีความที่ละน้อยจนเกิดภาพรวม
ทั้งหมด
- 3.9 การยึดจุดประสงค์ของผู้เขียนที่พบได้จากการอ่าน ช่วย
ในการตีความ
- 3.10 การประมวลเนื้อหาที่อ่านโดยเริ่มจากการมองภาพรวม
- 3.11 การสังเกตประเด็นสำคัญของบทอ่าน
- 3.12 การสร้างจินตภาพตามแนวคิดของบทอ่าน

4. กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Moves)

หมายถึง ความตั้งใจของผู้อ่านที่จะตรวจสอบกระบวนการอ่านของตน ซึ่งประกอบด้วยกลวิธี
ดังต่อไปนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและความไม่สอดคล้องกันของ
การตีความในตอนต้นกับการตีความในตอนหลังของบทอ่าน
- 4.2 การจัดวางแผนการอ่านไว้ล่วงหน้า
- 4.3 การเปลี่ยนแปลงแผนการอ่านตามความเหมาะสม
- 4.4 การอ่านข้ามตอนที่ยังไม่เข้าใจไปก่อน
- 4.5 การย้อนกลับไปอ่านตอนที่ยังไม่เข้าใจ
- 4.6 การปรับอัตราความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับ
ความยากง่ายของบทอ่าน
- 4.7 การอ่านช้าลง และอ่านออกเสียงเพื่อช่วยให้เข้าใจ
บทอ่านได้ดีขึ้น
- 4.8 การแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่าน

- ตลอดเวลา
- 4.9 การประเมินความเข้าใจในการอ่านของตนเอง
 - 4.10 การตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง
 - 4.11 การอ่านข้ามข้อความบางตอนเท่าที่จำเป็น
 - 4.12 การอ่านซ้ำข้อความเดิม
 - 4.13 การอ่านทวนด้วยวิธีอ่านแบบข้ามและอ่านเฉพาะจุด เพื่อจับเฉพาะประเด็นสำคัญและหาคำตอบเฉพาะเจาะจงที่ต้องการซ้ำอีก

มาร์วา เอ บาร์เน็ต (Marva A. Barnett, 1988 : 150) ได้แบ่งกลวิธีในการอ่านไว้เป็น 2 ประเภทดังนี้

- ประกอบด้วย
1. กลวิธีในการอ่านในระดับคำ (Word-Level Strategies)
 - 1.1 การเดาความหมายของคำศัพท์โดยอาศัยบริบท
 - 1.2 การรู้หน้าที่ของคำต่าง ๆ ตามหลักไวยากรณ์
 - 1.3 การสรุปอ้างอิงความหมายของคำ
 2. กลวิธีในการอ่านในระดับบทอ่าน (Text-Level Strategies)
 - 2.1 การอ่านโดยการมองภาพรวม
 - 2.2 การใช้ความรู้เดิมช่วยในการตีความหมาย
 - 2.3 การใช้ชื่อเรื่องและภาพประกอบเป็นแนวทางในการคาดคะเน
 - 2.4 การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย
 - 2.5 การอ่านแบบข้าม (Skimming)
 - 2.6 การอ่านเฉพาะจุด (Scanning)

มารีเบ็ธ แคสซิดี ชมิทท์ (Maribeth Cassidy Schmitt, 1990 : 455) แบ่งกลวิธีในการอ่านไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. กลวิธีในการคาดการณ์และแสดงเหตุผล (Predicting and Verifying) ประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- 1.1 การคาดคะเนเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะอ่าน
 - 1.2 การอาศัยชื่อเรื่องและภาพประกอบช่วยในการคาดเดาไว้ล่วงหน้า
 - 1.3 การคำนึงถึงชื่อเรื่องและภาพประกอบในการทำ
 - 1.4 การประเมินการคาดเดาของตนไปด้วยว่าถูกต้องหรือไม่
- ความเข้าใจบทอ่านในขณะที่อ่าน
- ในขณะที่อ่าน

2. กลวิธีในการมองโครงร่างของบทอ่านโดยคร่าว ๆ (Previewing) ประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- 2.1 การสังเกตรูปภาพและชื่อเรื่อง
- 2.2 การอ่านชื่อเรื่องเพื่อตั้งข้อสมมติฐานว่าเรื่องจะดำเนินไปในแนวใด

3. กลวิธีในการตั้งเป้าหมายในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ (Purpose Setting) ประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- 3.1 การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย
- 3.2 การอ่านเพื่อตอบคำถามและคาดการณ์ให้ถูกต้อง

4. กลวิธีในการตั้งคำถามทดสอบความเข้าใจของตนเอง (Self-Questioning) ประกอบด้วยวิธีดังต่อไปนี้

- 4.1 การตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน
- 4.2 การตรวจสอบดูเสมอว่าสามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้หรือไม่
- 4.3 การพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

5. กลวิธีในการดึงประสบการณ์เดิมมาช่วยในการตีความ (Drawing from Background Knowledge) ประกอบด้วยกลวิธีดังต่อไปนี้

- นั้น ๆ มาใช้
- 5.1 การดูภาพประกอบแล้วพยายามดึงความรู้เดิมเกี่ยวกับภาพ
- 5.2 การพยายามใช้ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเป็นข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ
- 5.3 การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิม
- จากการจัดประเภทของกลวิธีในการอ่านดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแนวคิดที่สามารถแบ่งประเภทของกลวิธีในการอ่านได้ชัดเจนและครอบคลุมมากที่สุด คือ แนวคิดของ จี ซาริก (G. Sarig, 1987) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีนักวิจัยทางการอ่านหลาย ๆ ท่าน นำไปใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่าน เช่น วาย ซับนิก (Y. Zupnik, 1985 อ้างถึงใน Andrew D. Cohen, 1986 : 130) และ แอนดรูว์ ดี โคเฮน (Andrew D. Cohen, 1986 : 131-143) นอกจากนี้ แอนดรูว์ ดี โคเฮน ยังสนับสนุนว่า แนวคิดของ จี ซาริก ในเรื่องการจัดประเภทของกลวิธีในการอ่านเป็นการจัดแบ่งที่ละเอียดและสมบูรณ์ที่สุด (Andrew D. Cohen, 1986 : 138)

5. การสอนกลวิธีในการอ่าน

การสอนอ่านในปัจจุบันนี้ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการสอนกลวิธีในการอ่านมากกว่าที่จะสอนให้นักเรียนอ่านเพื่อตอบคำถามเท่านั้น (Ronald L. Brown, 1983 : 42-43) เนื่องจากการสอนในแบบเดิมนั้นมีจุดอ่อนหลายประการ เช่น เป็นการสอนเนื้อหามากกว่าทักษะการอ่าน ผู้อ่านไม่สามารถตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและเป็นการใช้บทอ่านเพื่อการสอนศัพท์โครงสร้างเท่านั้น ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดของผู้สอนที่เห็นว่าการสอนทักษะการอ่านนั้น คือ การให้ผู้เรียนอ่านในใจแล้วตอบคำถามท้ายบท ซึ่งจุดอ่อนเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาในการอ่าน ดังที่ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 84) กล่าวว่า

สาเหตุของการที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน เกิดจากการที่ผู้สอนมิได้เน้นกระบวนการของการอ่าน (Reading Process) ให้ต่อเนื่องโดยการจับใจความสำคัญ (Reading for Meaning) ในการฝึกทักษะการอ่านนั้น ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำ ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ในการเดาความหมายจากบริบท (Context) มาช่วยเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง และจะต้องรู้จักการทำนายความที่จะปรากฏล่วงหน้าได้ (Prediction) อย่างมีแนวทาง

และฝึกฝนให้มีความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีข้อมูลมาสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยวิธีวิเคราะห์ภาษาที่สูงกว่าระดับประโยค (Discourse Analysis) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมประโยคต่าง ๆ ในบทอ่าน เพื่อใจความที่มีจุดมุ่งหมายเดียว

โดยปกติแล้ว ผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพจะใช้กลวิธีในการอ่านในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการอ่านดังนี้ (William A. Hank, 1993 : 107-108)

1. ก่อนการอ่าน ผู้อ่านจะสำรวจบทอ่านโดยคร่าว ๆ โดยดูชื่อบทอ่าน หัวข้อ รูปภาพ แผนภูมิและแผนภาพ การสำรวจในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรู้แนวทางของบทอ่าน สามารถดึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการทำความเข้าใจ และช่วยในการคาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน

2. ระหว่างการอ่าน ผู้อ่านไม่เพียงแต่จะพยายามวาดภาพไว้ในใจในสิ่งที่อ่านและพิจารณาบททวน ปรับแก้ข้อคาดคะเนของเขาเท่านั้น แต่ยังคงตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง เพื่อความเข้าใจอย่างแท้จริง เช่น อ่านซ้ำ ปรับอัตราเร็วในการอ่าน และกลวิธีอื่น ๆ

3. หลังการอ่าน ผู้อ่านสรุปย่อประเด็นสำคัญที่ได้จากการอ่าน โดยการดึงข้อมูลสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ตามลำดับของเรื่องราว ซึ่งการสรุปย่อนี้นอกจากจะแสดงให้เห็นว่า ผู้อ่านมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้ว ยังช่วยในเรื่องการทบทวน ความจำ และการนำไปใช้อีกด้วย

เนื่องจากผู้อ่านจะใช้กลวิธีในการอ่านในทุกขั้นตอนของกระบวนการอ่าน ดังนั้นผู้สอนจึงสามารถสอนกลวิธีในการอ่านได้ทุกขั้นตอนของการอ่าน นอกจากนี้งานวิจัยในชั้นเรียนหลายงานวิจัยมีหลักฐานยืนยันว่า วิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการเพิ่มพูนความสามารถในการอ่านให้แก่ผู้เรียน คือ การที่ผู้สอนได้สอนให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้และควบคุมการใช้กลวิธีในการอ่าน (H.M. Anthony, T.E. Raphael, 1989; A.L., Brown, J.C., Campione and J.D. Day, 1981; S.L. Nist, K. Kirsby, 1986; R.S. Pehrson, and P.R. Denner, 1989; H. Singer and D. Donlan, 1989) เนื่องจากการสอนกลวิธีในการอ่านเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยตัวของเขาเอง โดยไม่ต้องมีผู้อื่นสอนทุกครั้งที่มีการอ่าน จึงมีผู้เสนอแนวทางในการสอนกลวิธีในการอ่านไว้ดังนี้

มารีเบ็ธ แคสซิดี ชมิคท์ และ เจมส์ เอฟ บาวมาน (Maribeth Cassidy Schmitt and James F. Bauman, 1986 : 28-31) ได้เสนอแนวคิดในการสอนกลวิธีในการอ่านตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน กลวิธีในการอ่านที่ครูควรสอนผู้เรียนในขั้นนี้ ได้แก่

- 1.1 การกระตุ้นความรู้เดิม โดยชี้แจงให้ผู้เรียนทราบว่า ถ้ารู้จักใช้ความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่านมาช่วยทำความเข้าใจ จะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่รู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน
- 1.2 การให้ผู้เรียนคาดคะเนสิ่งที่จะปรากฏในบทอ่าน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ชื่อเรื่อง รูปภาพประกอบในการคาดคะเนให้สมเหตุสมผล
- 1.3 การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน ผู้สอนควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่า ควรอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพราะการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายจะช่วยกำหนดกรอบความสนใจของผู้เรียน
- 1.4 การตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ผู้สอนควรอธิบายถึงผลดีของการตั้งคำถามก่อนการอ่านให้ผู้เรียนทราบ ซึ่งการตั้งคำถามอาจจะพิจารณาจากชื่อของบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน กลวิธีในการอ่านที่ครูควรสอนผู้เรียนในขั้นนี้ ได้แก่

- 2.1 การหยุดอ่านเป็นช่วง ๆ เพื่อสรุปย่อและทบทวนใจความสำคัญ
- 2.2 การหาคำตอบให้แก่การคาดการณ์ที่ได้ทำไว้ในตอนแรก และเมื่อพบข้อเท็จจริงใหม่ ผู้เรียนต้องปรับการคาดการณ์ใหม่
- 2.3 การเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม ให้ผู้เรียนกระทำสิ่งนี้อยู่ตลอดเวลาเมื่อพบแนวคิด หรือคำใหม่ ๆ
- 2.4 การตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน กลวิธีในการอ่านที่ครูควรสอนให้แก่ผู้เรียนในขั้นนี้ ได้แก่

- 3.1 การย่อทอ่านทั้งบท โดยย่อเฉพาะใจความสำคัญเท่านั้น
- 3.2 การประเมินผลการคาดคะเน ให้ผู้เรียนอธิบายว่า ได้คาดคะเนไว้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ข้อมูลอะไรที่ทำให้ต้องเปลี่ยนการคาดคะเน
- 3.3 การตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ก่อนการอ่าน ให้ผู้เรียน ตรวจสอบว่าการอ่านได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

เอ็ช เอ็ม แอนโทนี และ ที อี ราฟาเอล (H. M. Anthony and T.E. Raphael, 1989 : 254) ได้เสนอแนวคิดในการสอนกลวิธีในการอ่านตามขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ครูอธิบายกลวิธีในการอ่านให้แก่ผู้เรียน โดยมีขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 อธิบายว่ากลวิธีในการอ่านคืออะไร รวมทั้งยกตัวอย่าง กลวิธีในการอ่านว่ามีอะไรบ้าง
 - 1.2 อธิบายถึงเหตุผลที่ต้องเรียนรู้ กลวิธีในการอ่าน ตลอดจนชี้แจงให้ผู้เรียนรู้ว่า กลวิธีในการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้นอย่างไร
 - 1.3 อธิบายขั้นตอนในการใช้กลวิธีในการอ่าน
 - 1.4 อธิบายว่าควรใช้กลวิธีในการอ่านเมื่อใด
 - 1.5 อธิบายว่าควรมีการตรวจสอบและประเมินการใช้กลวิธีในการอ่านของตน

ขั้นที่ 2 ครูสาธิตการใช้กลวิธีในการอ่านโดยการแสดงความคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะแสดงกระบวนการใช้กลวิธีในการอ่าน โดยผู้สอนพูดถึงกระบวนการคิดในขณะที่อ่าน เช่น คาดคะเนเรื่องที่อ่านไว้ล่วงหน้า ใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการตีความหมายและตรวจสอบว่า เข้าใจในสิ่งที่อ่านมากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 3 ครูให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการลงมือปฏิบัติจริงโดยเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนทำตาม ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วย

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนนำกลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง โดยในขั้นแรกให้ผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีในการอ่านพร้อม ๆ กัน แล้วจึงให้ผู้เรียนฝึกใช้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ เอ็ช เอ็ม แอนโทนี และ ที อี ราฟาเอล ยังได้สรุปว่า เมื่อผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ และได้ฝึกใช้กลวิธีต่าง ๆ แล้วสามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์การอ่านอื่นได้ แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจกระบวนการในการหาความหมาย กระบวนการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านและสามารถพึ่งพาตัวเองได้แล้ว จึงกล่าวได้ว่า บรรลุเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของการอ่านคั้งที่ เอ็ม กอร์ดอน (M. Gordon, 1985 : 75) กล่าวไว้ว่า "เป้าหมายสูงสุดในการสอนอ่าน คือ การทำให้ผู้เรียนเป็นผู้อ่านที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนจะมีทักษะในการอ่านติดตัวไปใช้ประโยชน์จริง ๆ ได้ตลอดไป ดังนั้น การสอนให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการในการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง"

เมย์ ชิ (May Shih, 1992 : 301-309) ได้เสนอแนวคิดในการสอนกลวิธีในการอ่านตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน

เมื่อจุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ ความเข้าใจในการอ่าน ผู้สอนจึงควรสอนกลวิธีในการอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจกับบทอ่านได้รวดเร็ว และง่ายขึ้น โดยการสอนกลวิธีซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพโดยรวม และสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่านเข้ากับข้อมูลใหม่ที่ได้จากการอ่าน เช่น การอ่านสำรวจอย่างคร่าว ๆ การอ่านสำรวจเฉพาะจุดที่สำคัญ เช่น ชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย บทนำ ย่อหน้าแรก ตัวพิมพ์เอียง ย่อหน้าสุดท้าย และบทสรุป กลวิธีในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น เนื่องจากผู้เรียนจะรู้ทิศทางของการดำเนินเรื่อง รู้จุดสำคัญของเรื่อง รู้ว่าควรให้ความสนใจในจุดใดเป็นพิเศษ และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด และระลึกได้ว่า เคยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างไร แล้วสามารถบูรณาการข้อความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่

ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน

กลวิธีการอ่านที่ครูควรสอนผู้เรียนในขั้นนี้ ได้แก่

2.1 การสังเกตตัวชี้แนะต่าง ๆ เช่น ลักษณะของตัวพิมพ์ ขนาดของตัวพิมพ์ การทำเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น การขีดเส้นใต้ การสังเกตโครงสร้างไวยากรณ์ ความซ้ำซ้อนทางภาษา และอื่น ๆ

2.2 การตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง

2.3 การใช้พจนานุกรม ครูควรแนะนำให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมที่มีคุณภาพ ใช้ให้เหมาะสมและใช้เท่าที่จำเป็น แม้ว่าคำศัพท์บางคำนั้นผู้เรียนสามารถ

อ่านข้ามไปได้ และบางคำสามารถเดาความหมายได้จากบริบท แต่คำบางคำผู้อ่านจำเป็นต้องค้นหาความหมายจากพจนานุกรม เช่น ศัพท์เฉพาะ หรือศัพท์เทคนิค

2.4 การขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายอื่น ๆ กำกับข้อมูลที่สำคัญ และการทำหมายเหตุกำกับไว้ริมขอบหน้ากระดาษ กลวิธีนี้นอกจากจะช่วยเน้นจุดที่น่าสนใจแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อการอ่านทบทวนในภายหลังด้วย แต่ควรฝึกให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายเฉพาะจุดที่สำคัญเท่านั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน

กลวิธีในการอ่านที่ครูควรสอนผู้เรียนในขั้นนี้ ได้แก่

3.1 การสรุปและการทำบันทึกย่อ กลวิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาย้อนกลับไปอ่านบทอ่านใหม่ทั้งหมด วิธีนี้ทำได้โดยสรุปจากข้อมูลที่ได้ขีดเส้นใต้และทำหมายเหตุไว้ขณะที่อ่าน

3.2 การทำผังโยงสรุปเรื่อง กลวิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ ในบทอ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การสอนกลวิธีในการอ่านควรมีลักษณะดังนี้

1. การสอนกลวิธีในการอ่าน ต้องมีการแนะนำในรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสงค์และความสำคัญของการใช้กลวิธี เช่น ควรชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบถึงการใช่ว่า ควรจะใช้เมื่อไร และใช้อย่างไร เมื่อผู้เรียนได้รับการชี้แนะแล้วก็จะสามารถฝึกใช้ และนำกลวิธีในการอ่านนั้น ๆ ไปใช้ในสถานการณ์อื่นด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

2. การสอนกลวิธีในการอ่าน ควรให้ผู้เรียนมีกฎเกณฑ์ในการใช้สำหรับตนเอง เช่น ต้องมีการวางแผนว่า จะอ่านอย่างไร โดยวิธีใด และต้องประเมินผลการใช้ของตนเองด้วย ซึ่งจะมีผลต่อการใช้กลวิธีในการอ่านของผู้อ่านต่อไปดังที่ เอ บราวน์ และ เอ เอส พาลินซาร์ (A. Brown and A. S. Palincsar, 1982 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1911 : 106) กล่าวว่า "ผู้เรียนที่ได้รับการสอนให้รู้จักการประเมินและตรวจสอบการใช้กลวิธีในการอ่านของตนเอง มีแนวโน้มว่า จะสามารถนำกลวิธีในการอ่านไปใช้ในการอ่านในบริบทอื่น ๆ ต่อไปมากขึ้น"

3. การสอนกลวิธีในการอ่าน ควรสอนให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับกลวิธีหลาย ๆ กลวิธี ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะต้องสามารถปรับเปลี่ยน พลิกแพลง ยืดหยุ่น เลือกใช้กลวิธีในการอ่านให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และจุดมุ่งหมายในการอ่าน

4. การสอนกลวิธีในการอ่าน ควรสอนให้ผู้เรียนรู้จักกำกับกระบวนการอ่านของตน รู้จักตรวจสอบว่า ตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ถ้ายังไม่เข้าใจ ก็ต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจให้ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนกลวิธีในการอ่าน ส่วนใหญ่มุ่งมุ่งศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน หรือเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน โดยการทดลองสอนกลวิธีในการอ่าน หรือหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับกลวิธีในการอ่านบางกลวิธีเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนองานวิจัยดังกล่าวเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ดังนี้

1.1 งานวิจัยที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยการทดลองสอนกลวิธีใดกลวิธีหนึ่ง

1.2 งานวิจัยที่หาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับกลวิธีในการอ่าน

1.1 งานวิจัยที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยการทดลองสอนกลวิธีใดกลวิธีหนึ่ง

นนทนา นิยะพันธ์ (2526 : 57-59) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อความกับกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 จำนวน 64 คน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จำนวนกลุ่มละ 32 คน ผลการวิจัยสรุปว่า สัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สุทัศน์ นาคจัน (2527 : 51-52) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้การพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading Skill Development) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 125 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุมสอนโดย

วิธีแปล จำนวน 45 คน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 สอนโดยการพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading Skill Development) จำนวน 40 คน และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 สอนโดยวิธีวิเคราะห์ชนิดของข้อเขียน จำนวน 40 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading Skill Development) ให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าการสอนอ่านโดยวิธีวิเคราะห์ชนิดของข้อเขียนและการสอนอ่านโดยวิธีแปล

อมรา รักขมณี (2529 : 73-76) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เจตคติ และความคงทนในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง จำนวน 91 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 46 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังมีความคงทนในการเรียนการอ่านหลังจากจบบทเรียนไปแล้ว 1 และ 2 สัปดาห์ สูงกว่าการสอนโดยใช้คู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วไลพร ฉายา (2530 : 64) ได้ศึกษาผลของการสอนโครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 30 คน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 40 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ซึ่งสอนให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์ด้านโครงสร้างของข้อเขียนมาช่วยในการหาความหมายของสิ่งที่อ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีแปล ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการอ่านภาษาอังกฤษของทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

มนทกานติ พลเยี่ยม (2532 : 55-58) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการใช้กลยุทธ์การสร้างแนวคิดในการอ่านและนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จำนวน 94 คน สุ่มเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 47 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนการใช้กลยุทธ์ในการสร้างแนวคิดภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอนคือ 1. ขั้นอ่านเป็นวลี 2. ขั้นคาดคะเนความหมาย 3. ขั้นพิจารณารายละเอียดที่สำคัญ 4. ขั้นสร้างแนวคิด 5. ขั้น 2SQR ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เยี่ยมจิต บุรณ์โกศา (2533 : 102) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนที่อิงแนวทฤษฎีเมตาคอกนิชันกับวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียน บั๊กซงชัยประชานิรมิต จังหวัดนครราชสีมา โดยทำการสอนเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ๆ ละ 2 คาบ แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอิงแนวทฤษฎีเมตาคอกนิชันมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

รัญจวน คำชिरพิทักษ์ (2533 : 82) ศึกษาผลของการฝึก กลวิธีการอ่านที่มีต่อการอ่านเข้าใจความภาษาอังกฤษ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน แต่ละกลุ่มได้รับการฝึกให้ใช้กลวิธีการอ่าน 3 วิธี คือ กลวิธีกระทำซ้ำ กลวิธีกระทำซ้ำและขยายความ และกลวิธีผสม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) กลุ่มที่ 1 มีความสามารถในการจำแบบคำต่อคำสูงกว่ากลุ่มที่ 2 (2) ทั้ง 3 กลุ่ม มีความสามารถในการจับใจความหลัก การอนุมาน และการแก้ปัญหาก็ไม่แตกต่างกัน (3) กลุ่มที่ 1 มีความสามารถในการจำได้แบบคำต่อคำจากการสอบครั้งหลังสูงกว่าครั้งแรก (4) กลุ่มที่ 2 มีความสามารถในการจับใจความหลัก จากการสอบครั้งหลังสูงกว่าครั้งแรก แต่มีความสามารถในการอนุมาน และแก้ปัญหาก็ไม่ต่างกับครั้งแรก (5) กลุ่มที่ 1 มีความสามารถในการจับใจความหลักและการอนุมานจากการสอบครั้งแรก แต่มีความสามารถในการแก้ปัญหาก็ไม่ต่างจากครั้งแรก

ศศิธร ทศนีย์ทิพากร (2534 : 58-62) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ได้รับการสอนโดยวิธี Micro Process และ Integrative Process เปรียบเทียบกับการสอนวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ ซึ่งสุ่มมา 3 ห้องเรียน ๆ ละ 51 คน จากจำนวนทั้งหมด 12 ห้องเรียน กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีปกติ และกลุ่มทดลองสอนด้วยวิธี Micro Process และวิธี Integrative Process ซึ่งวิธี Micro Process นั้น หมายถึงกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านสามารถอ่านข้อความต่าง ๆ ได้เป็นกลุ่มคำที่มีความหมายและสามารถเลือกจำส่วนที่เป็นใจความสำคัญได้ และวิธี Integrative Process นั้น หมายถึง กระบวนการอ่านที่สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และการใช้ Anaphora การใช้คำเชื่อม และการอนุมานความจากข้อความที่อ่านได้ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ (2535 : 116-118) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง โดยใช้ตัวสัมพันธ์ความกับวิธีการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนอามาศย์พานิชกุล จังหวัดกระบี่ จำนวน 80 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องโดยใช้ตัวสัมพันธ์ความ และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยกลุ่มแรกจะมีความสามารถในการอ่านสูงกว่า

ดวงใจ จงธนากร (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการสอนอ่านแบบแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนอ่านแบบแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) กลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสอน

อ่านแบบแสดงการคิดเป็นถ้อยคำมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนอ่านแบบแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุพักตรา เวสอูร์ย (2536 : 48-50) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ เพื่อฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในด้านการหาความหมายของคำศัพท์จากบริบทสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนที่ได้ก่อนการเรียนและหลังการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนที่ได้หลังการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนการเรียน

1.2 งานวิจัยที่หาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับ กลวิธีใดกลวิธีหนึ่ง

เบญจกรณ์ นิตระรัตน์ (2524 : ง-จ) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องสัมพันธ์ความกับความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง จำนวน 305 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องสัมพันธ์ความมีความสัมพันธ์กับคะแนนความสามารถในการอ่านเอาความในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

วัฒนา บาลโพธิ์ (2524 : 80-81) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเข้าใจในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและบริบทกับความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงในวิทยาลัยครูส่วนกลาง 5 แห่ง จำนวน 179 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและบริบท กับความสามารถในการอ่านเอาความ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 และคะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและ
บริบท สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเอาความได้

สุนทรี กิตติโสภากร (2531 : 46-47) ทำการวิจัยเพื่อ
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจสัมพันธ์ภาพในข้อความกับความสามารถในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างเป็น
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 483 คน ผลการวิจัยพบว่า
ความเข้าใจสัมพันธ์ภาพในข้อความมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ลาวัญย์ สบประสงค์ (2532 : 51-53) ทำการวิจัยเพื่อ
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในคำเชื่อมกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก ที่กำลังเรียนวิชา อ 533
จำนวน 183 คน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจคำเชื่อมมีความสัมพันธ์กับความสามารถใน
การอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อารีรักษ์ สืบถิ่น (2536 : 75) ทำการวิจัยเพื่อศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักในเมตาคอกนินชันกับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและภาษา
อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 จำนวน 480 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการวิจัยพบว่า ความตระหนักใน
เมตาคอกนินชันมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้นักวิจัยทางการศึกษาในต่างประเทศได้หันมาสนใจในเรื่องของ
กลวิธีในการอ่านภาษาที่สองมากขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นถึงความสำคัญของกลวิธีในการอ่านที่มีต่อ
ความเข้าใจในการอ่าน ดังนั้น จึงมีงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านหลาย ๆ ด้าน ผู้วิจัย
จึงได้นำเสนอตัวอย่างงานวิจัยดังกล่าวเป็น 3 ประเด็นใหญ่ ดังนี้

2.1 ผลของการสอนกลวิธีในการอ่านและการใช้กลวิธีในการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่าน

2.2 การตระหนักรู้ในกระบวนการใช้กลวิธีในการอ่านของผู้อ่าน

2.3 การถ่ายโอนกลวิธีในการอ่านภาษาที่หนึ่งไปยังภาษาที่สอง

2.1 ผลของการสอนกลวิธีในการอ่านและการใช้กลวิธีในการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่าน

อาร์ อี เมเยอร์ (R.E. Mayer, 1980 : 770-783)

ได้ทำการวิจัยว่า การใช้กลวิธีขยายความจะเพิ่มความเข้าใจในการอ่านหรือไม่ โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย แคนตาบาร์บารา แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 40 คน ให้อ่านบทอ่านที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งนักศึกษาไม่เคยอ่านมาก่อน กลุ่มแรกให้ใช้กลวิธีขยายความเปรียบเทียบ คือ ให้กลุ่มตัวอย่างอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ในเรื่อง กลุ่มที่สองให้ใช้กลวิธีขยายความแบบบูรณาการ คือ ให้กลุ่มตัวอย่างอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ในเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิม และกลุ่มที่สามให้อ่านบทอ่านโดยไม่ใช้กลวิธีใดเลย ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่ากลุ่มที่สาม ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้อธิบายว่า เป็นเพราะในขณะที่อ่านผู้อ่านใช้การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของใจความ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ จึงทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น

บี ลอฟเฟอร์ และ ดี ดี ซิม (B. Laufer and D.D. Sim, 1982 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 71-72) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการใช้กลวิธีในการอ่านของนักเรียนชาวฮิบรู ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาวฮิบรูที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง จำนวน 6 คน เป็นกลุ่มทดลองกับนักเรียนชาวฮิบรูที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับใกล้เคียงเจ้าของภาษา จำนวน 6 คน เป็นกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกลวิธีในการอ่าน 5 ชนิด คือ การอ่านแบบข้ามเพื่อจับใจความสำคัญ การหาคำที่แสดงความหมายโดยนัย การแยกแยะประโยคใจความหลักและประโยคขยาย การทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการเดาความหมายจากบริบท กลุ่มควบคุม

ไม่ได้รับการสอนให้ใช้กลวิธีในการอ่านดังกล่าว หลังจากนั้นมีการทดสอบและสัมภาษณ์ถึงกลวิธีที่ใช้เพื่อให้ได้คำตอบ ผลการวิจัยพบว่า แม้ว่ากลุ่มทดลองซึ่งมีระดับความสามารถทางภาษาปานกลาง จะสามารถเลือกใช้กลวิธีที่ถูกต้องในภาษาแม่ แต่กลวิธีที่ใช้ในภาษาที่สองไม่สามารถใช้ได้ถูกต้อง และพบว่า กลุ่มควบคุมซึ่งมีระดับความสามารถทางภาษาสูงกว่า สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่า ผู้วิจัยจึงสรุปว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาที่สองนั้น นอกจากการรู้จักใช้กลวิธีในการอ่านแล้ว ยังขึ้นอยู่กับระดับความสามารถทางภาษาด้วย

เดวิด อาร์ ครอส และ สกอตต์ จี แพรี่ส (David R. Cross and Scott G. Paris, 1988 : 131-141) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน โดยการสอนแบบบอกกลวิธีในการอ่านแก่นักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 จำนวน 40 คน โดยนักเรียนได้รับการสอนให้รู้จักกลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ ตลอดจนวิธีใช้และเหตุผลในการใช้กลวิธีต่าง ๆ โดยครูจะสาธิตและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจแล้วจึงปล่อยให้ นักเรียนฝึกและเลือกใช้กลวิธีในการอ่านแบบต่าง ๆ อย่างเสรี ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยบอกกลวิธีในการอ่านทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น และตระหนักถึงกลวิธีในการอ่านได้ดีขึ้นด้วย

มาร์วา เอ บาร์เน็ต (Marva A. Barnett, 1988 : 150-162) ได้ศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 264 คน ในมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การทดลองใช้ระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา กลุ่มทดลองได้รับการสอนให้ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการอ่าน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัดเจน รวมถึงมีกำลังใจและความมั่นใจในการใช้กลวิธีเหล่านั้นด้วย

ริเชอร์ค จี เคอร์น (Richard G. Kern, 1989 : 135-145) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส 3 ซึ่งเรียนในภาคเรียนที่ 3 ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 53 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 26 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนให้รู้จักและใช้กลวิธีเพื่อเดาความหมายของศัพท์ และวิเคราะห์ความหมายของบทอ่านโดยการวิเคราะห์ที่เป็นหน่วยใหญ่ กลวิธีที่สอน คือ การสังเกตรากคำ อุปสรรคปัจจัย การสังเกตตัวนะที่ใช้ในระดับประโยคและ

ระดับข้อความ การสังเกตการใช้เครื่องสัมพันธ์ความ การเดาความหมายโดยการสรุปอ้างอิงและการหาใจความสำคัญ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกระบวนการอ่าน และการเดาความหมายของศัพท์ หลังจากนั้นจึงทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่าคะแนนที่ได้หลังการทดลองและความสามารถในการเดาความหมายของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างชัดเจนมาก และนักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านต่ำได้พัฒนาทักษะการอ่านมากกว่านักศึกษาที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูงและปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ความถี่ในการใช้กลวิธีในการอ่านไม่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน แต่การใช้กลวิธีหลาย ๆ อย่างร่วมกัน มีผลดีกว่าการเลือกใช้กลวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว ผู้วิจัยสรุปว่า การสอนกลวิธีในการอ่านมีผลดีมากต่อความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการสรุปอ้างอิงของนักศึกษา

สตีเวน เออร์ล เคมเปอร์ (Steven Earle Kemper, 1989

: 17) แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียสเตท ได้ศึกษากลวิธีเมตาคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อดูผลของการสอนกลวิธีในการอ่านแบบเมตาคอกนิชันให้แก่กลุ่มนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 84 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 50 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนให้รู้จักกลวิธีแบบเมตาคอกนิชันทุกวัน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเก่า การสอนครั้งนี้ประกอบด้วยทักษะความเข้าใจในการฟัง และทักษะความเข้าใจในการอ่าน เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัยครั้งนี้ คือข้อสอบ TOEFL ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เออร์มา คาร์โรว์ ไตตี (Irma Darrow Doughty, 1990

: 73) แห่งมหาวิทยาลัยโนวา ได้ทำการวิจัยเพื่อนำเสนอโครงการพัฒนาทักษะการอ่านของนักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่าน และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน โดยฝึกให้นักศึกษาใช้กลวิธีต่าง ๆ 5 ประเภท คือ ความตระหนักรู้ในเมตาคอกนิทีฟ การอภิปราย การตรวจสอบความเข้าใจ การใช้รูปภาพประกอบในการอ่าน และการใช้ความจำ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มนี้สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้น

จูดิธ จี กัมพ์ (Judith G. Gump, 1990 : 65) แห่ง

มหาวิทยาลัยโนวา ได้ทำการวิจัยเรื่อง "กลวิธีในการหาใจความสำคัญ" กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยทำการสอนให้นักเรียนได้รู้จักกลวิธีต่าง ๆ

ในการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ทำการสอนวันละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลของการวิจัยพบว่า นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้น

ชิ โล และ ซู ชิน (Shih Lo and Su Chin, 1990 : 2311) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาระดับวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 ในไต้หวัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังนี้ คือ ความรู้เดิมของผู้เรียน การสอนกลวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการสร้างมโนทัศน์ของผู้เรียน กระบวนการใช้กลวิธีในการอ่านของผู้เรียน และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาชาวจีน จำนวน 237 คน ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อความรู้เดิม ความสามารถในการสร้างมโนทัศน์และความเข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า การสอนกลวิธีในการอ่านมีผลในทางบวกต่อกระบวนการใช้กลวิธีในการอ่านของนักศึกษา และความรู้เดิมมีผลต่อความสามารถในการสร้างมโนทัศน์อย่างมีนัยสำคัญ และความสามารถในการสร้างมโนทัศน์ การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มินเนต ไอ บราวน์ (Minnette I. Brown, 1990 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านโดยการเขียนผังโยงสรุปเรื่องที่อ่าน" กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 2 จำนวน 20 คน ที่มีความสามารถด้านการอ่านค่อนข้างต่ำ ได้รับการฝึกให้รู้จักกิจกรรมที่ใช้ผังโยงสรุปเรื่องที่อ่านเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความในบทอ่านได้ดีขึ้น ทั้งก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่านและหลังการอ่าน ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นทั้งระดับความเข้าใจตามตัวอักษรและขั้นสรุปอ้างอิง และนักเรียนมีทัศนคติในการอ่านดีขึ้น

มิเรียม แอนเนท สไวซกูด (Miriam Annette Swicgood, 1990 : 449) แห่งมหาวิทยาลัยเท็กซัส เอ แอนด์ เอ็ม ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง "ผลของการฝึกกลวิธีในการอ่านแบบเมตาคอกนิตีฟ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและกลวิธีในการวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนเกรด 3 ชาวสเปนิช" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของการฝึกกลวิธีในการอ่านให้แก่เด็กเรียนที่สามารถใช้ 2 ภาษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชาวสเปนิช หลังจากที่มีการฝึกแล้วจึงทำการทดสอบและสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านทั้งภาษาสเปนิชและภาษาอังกฤษสูงขึ้น ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การฝึกให้นักเรียนรู้จักและ

ใช้กลวิธีตั้งคำถามไว้ในใจขณะอ่านช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น และนักเรียนใช้กลวิธีในการอ่านมากขึ้น

เดลมา ซานติอาโก (Delma Santiago, 1991 : 865) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของกลวิธีเมตาคอกนิกที่ 2 ประเภท ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน คือ กลวิธีตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง และกลวิธีสรุปย่อใจความสำคัญ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการฝึกกลวิธีเมตาคอกนิกที่ดังกล่าวที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาสเปนของนักเรียนเกรด 9 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 33 คน ซึ่งคัดเลือกมาโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียน จำนวน 75 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านภาษาสเปน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิง จำนวน 12 คน นักเรียนชาย จำนวน 21 คน มีอายุระหว่าง 13-16 ปี ผู้วิจัยสอนกลวิธีทั้ง 2 ประเภท โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สาธิตให้นักเรียนเห็นถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น ในขณะที่อ่าน ผู้วิจัยจะตั้งคำถามถามตัวเอง และสรุปย่อ ตลอดจนอธิบายถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้ หลังจากนั้นให้นักเรียนฝึกขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ โดยอาจฝึกเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มย่อย เมื่อนักเรียนเข้าใจกระบวนการแล้ว ให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านเชิงบรรยาย 9 บท และเชิงสาธกโวหาร 2 บท นักเรียนกลุ่มที่ใช้กลวิธีในการตั้งคำถามได้รับการฝึกหัดตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องโดยอาศัยโครงสร้างประสบการณ์เดิม สำหรับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งได้รับการฝึกวิธีการสรุปย่ออย่างมีกฎเกณฑ์ ใช้เวลาในการฝึกทั้งสิ้น จำนวน 35 คาบ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ระดับความสามารถในการอ่านของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนนซี สโตน และ คาร์เรน มิลเลอร์ (Nancy Stone and Karen Miller, 1991 : 37) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักศึกษาระดับวิทยาลัย" โดยผู้วิจัยอิงแนวความคิดจากงานวิจัยที่ผ่านมาว่า การอ่านจะประสบความสำเร็จได้ ถ้านักศึกษาอ่านด้วยกลวิธี 3 ขั้นตอน คือ การคาดคะเนเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้าก่อนอ่านโดยการอ่านอย่างคร่าว ๆ การสร้างความมั่นใจในขณะที่อ่านโดยขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญและการคิดอย่างมีเหตุผล และการบูรณาการโดยการถอดความและการย่อความ ผู้วิจัยทำการสอนอ่านตามขั้นตอนดังกล่าว โดยการสาธิตการใช้กลวิธีต่าง ๆ แล้วให้นักศึกษาฝึกใช้กลวิธีเป็นกลุ่มและฝึกใช้กลวิธีตามลำพัง ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านในปี 1987 จำนวน 154 คน และในปี 1988 จำนวน 115 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของ

นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีการพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อัตราความคงทนในการจำสูงถึง 83% และจากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษามีความมั่นใจในการใช้กลวิธีของตนเองสูงขึ้น

โรนัลด์ ลี บราวน์ (Ronald Lee Brown, 1991 : 2000) แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตท ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R โดยการเน้นการใช้กลวิธีในการอ่านและไม่ใช้กลวิธีในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวมาเลเซีย จำนวน 45 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนอ่านแบบ SQ3R โดยเน้นการอ่านแบบใช้กลวิธี กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนอ่านแบบ SQ3R แต่ไม่เน้นการอ่านแบบมีกลวิธี กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามวิธีปกติ ผลการทดสอบหลังการสอน ปรากฏว่า กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ยังรายงานถึงการใช้กลวิธีในการอ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมด้วย

ชาร์อน เค กริชแฮม (Sharon K. Grisham, 1991 : 65) แห่งมหาวิทยาลัยโนวา ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การอ่านเพื่อหาใจความและประเด็นสำคัญ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 ที่มีความสามารถในการอ่านค่อนข้างต่ำ จำนวน 51 คน ผู้วิจัยทำการสอนกลวิธีในการอ่าน ซึ่งเรียกว่า กลวิธี RAP ซึ่งหมายถึง อ่านบทอ่าน ตั้งคำถามถามตัวเองว่าจะอะไรคือ ใจความสำคัญ และเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยคำพูดของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทุกคนสูงขึ้นมาก

2.2 การตระหนักรู้ในกระบวนการใช้กลวิธีในการอ่านของผู้อ่าน

เอส แอล ไนท์ วาย เอ็น แพดรอน และ เอช ซี แวกซ์แมน (S.L. Knight, Y.N. Padron and H.C. Waxman, 1988 : 146-150) ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้ในการใช้กลวิธีในการอ่านกับความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบวัดความสามารถในการอ่าน และแบบสอบถามแบบประเมินค่า ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ 7 วิธี และไม่มีประสิทธิภาพ 7 วิธี ให้นักเรียนประเมินการใช้กลวิธีของตนเป็น 3 ระดับ คือ ใช้มาก ใช้บางครั้ง และไม่ใช้เลย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่รายงานว่า ใช้กลวิธีที่ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ว่าเป็นกลวิธีที่ไม่มีประสิทธิภาพ ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ใน

การอ่านต่ำ ผู้วิจัยจึงสรุปว่า ความตระหนักรู้ในการใช้กลวิธีของนักเรียนมีความตรงเชิงทำนายถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน นั่นคือ การเลือกใช้กลวิธีที่ไม่เหมาะสมจะมีผลทำให้ความเข้าใจในการอ่านต่ำลงด้วย

แครร์รอล โฮเซนเฟลด์ (Carol Hosenfeld, 1977 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 71) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีในการอ่านของผู้เรียนภาษาที่สองที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว โดยทำการวิจัยจากข้อมูลที่ให้นักศึกษา จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูง จำนวน 20 คน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำ จำนวน 20 คน โดยการแสดง "แสดงการคิดเป็นถ้อยคำ" (Think Aloud) กล่าวคือ ให้นักศึกษาพูดบรรยายถึงรายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ที่คิดในขณะที่อ่าน เพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพกระบวนการคิด ในขณะที่อ่านอย่างชัดแจ้ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกัน จะใช้กลวิธีในการอ่านแตกต่างกัน นักศึกษาที่อ่านเก่งจะใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น พยายามจดจำเนื้อเรื่องขณะอ่าน อ่านและตีความโดยการมองภาพรวม ข้ามคำที่ไม่สำคัญ และมีโน้ตที่สนใจในการอ่าน ส่วนนักศึกษาที่อ่านไม่เก่งจะใช้กลวิธีตรงกันข้าม

เอส แอล ไนต์ วาย เอ็น แพดรอน และ เอช ซี แวกซ์แมน (S.L. Knight, Y.N. Padron and H.C. Waxman, 1985 : 789-792) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความแตกต่างและความถี่ในการใช้กลวิธีในการอ่านระหว่างกลุ่มนักศึกษาชาวสเปนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 23 คน และนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่ง จำนวน 15 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความพร้อมกับการรายงานถึงกลวิธีที่ใช้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่ง ใช้กลวิธีในการอ่านมากกว่ากลุ่มสเปนถึง 2 เท่า กลวิธีที่ใช้ เช่น การมีสมาธิในการอ่าน การจดบันทึกข้อมูลสำคัญ และการตั้งคำถามไว้ในใจ และกลวิธีที่กลุ่มสเปนไม่ใช้เลย คือ การวาดภาพในใจ การบันทึกข้อมูลสำคัญและการคาดคะเนเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้า

แซลลี ริงส์ ครูเจอร์ (Sally Rings Krueger, 1987 : 2524A-2525A) ได้ศึกษาการควบคุมตนเองในการอ่านของนักศึกษาระดับวิทยาลัยโดยเน้นการใช้ความรู้เดิม โดยทำการศึกษาเฉพาะกรณีกับนักศึกษา จำนวน 4 คน ด้วยการวิเคราะห์ความตระหนักรู้ในเมตาคอกนิชันของตนเอง 4 ประการ คือ ลักษณะของผู้อ่าน วัตถุประสงค์ในการอ่าน ลักษณะของบทอ่านและกลวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มนี้ใช้ความรู้เดิมเป็นสำคัญในการควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจของตนเอง และผู้วิจัยยังพบว่า

การใช้ความรู้เดิมทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้นให้ผลทั้งทางบวกและทางลบ กล่าวคือ ถ้าใช้ความรู้เดิมไม่เหมาะสมอาจทำให้เข้าใจไม่ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ควรสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักการใช้ความรู้เดิมในการทำความเข้าใจ เพื่อให้สามารถควบคุมการอ่านของตนเองไปในทางที่เหมาะสม

แอนน์ อาร์ ไรด์แมน (Anne R. Friedman, 1991 : 2481) แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ได้ทำการศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่านของนักศึกษา ใช้เวลาศึกษา 10 สัปดาห์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าของภาษา จำนวน 2 คน และไม่ใช่อเจ้าของภาษา จำนวน 2 คน เขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจและกลวิธีในการตรวจสอบความเข้าใจ ที่นักศึกษาใช้ในกระบวนการอ่าน และเพื่อให้ผลการศึกษาน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามและรับการสัมภาษณ์ด้วย ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีที่กลุ่มตัวอย่างทุกคนนิยมใช้มากที่สุด คือ การใช้ความรู้เดิม และกลวิธีในการตีความ กลวิธีที่แทบไม่ใช้เลย คือ การคาดคะเนไว้ล่วงหน้า การสังเกตโครงสร้างของบทอ่านและการบูรณาการกลวิธีต่าง ๆ เข้าด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างทุกคนใช้กลวิธีแตกต่างกันออกไป แต่ที่น่าสังเกตคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงจะใช้กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจมากกว่า รวมถึงใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ด้วยความมั่นใจมากกว่า และรู้จักวิธีการที่จะเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมมากกว่า นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การเขียนบันทึกประจำวันสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์กระบวนการอ่านของผู้อ่านได้

เบียทริซ เอส มิคูเลคกี (Beatrice S. Mikulecky, 1991 : 684) แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ได้ทำการศึกษากลวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้ใช้ 2 ภาษา ชาวรัสเซีย ในด้านของกระบวนการและเทคนิคในการอ่านภาษาอังกฤษและภาษารัสเซีย โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่ออธิบาย วิเคราะห์ และเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของผู้ใช้ 2 ภาษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับวิทยาลัยชาวรัสเซียที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษระดับเก่ง จำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยให้นักศึกษาใช้วิธีแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) เกี่ยวกับกระบวนการอ่านและเทคนิคในการอ่านขณะที่ย่านบทความในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและรัสเซีย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้กลวิธีและเทคนิคต่าง ๆ ในกระบวนการอ่านภาษาที่สองมากกว่าที่ใช้ในภาษาที่หนึ่ง ผู้วิจัยเน้นให้เห็นความสำคัญของกระบวนการในการคิดและความแตกต่างของแต่ละบุคคลในการใช้กลวิธีในการอ่าน

นีล เจ แอนเดอร์สัน (Neil J. Anderson, 1991 : 460-472) แห่งมหาวิทยาลัยไอโฮไอ ทำการวิจัยเรื่อง "ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการใช้กลวิธีในการอ่านและกลวิธีในการสอบอ่านภาษาที่สอง" เพื่อศึกษาถึงกระบวนการที่ผู้อ่านใช้ ในระหว่างการอ่าน เพื่อสร้างความเข้าใจและกระบวนการคิดเพื่อให้ได้คำตอบของนักศึกษาโดยมีคำถามในการวิจัย คือ 1. ผู้อ่านภาษาที่สองใช้กลวิธีในการอ่านอย่างไรบ้าง เมื่ออ่านบทอ่านทางวิชาการและทำข้อสอบอ่าน 2. แต่ละบุคคลใช้กลวิธีแตกต่างกันอย่างไรในการอ่านทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว 3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีวิธีการใช้กลวิธีต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างไร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวสเปนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 48 คน จากหลาย ๆ ประเทศในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่มาเรียนในอเมริกาอยู่ระหว่าง 9 สัปดาห์ - 9 เดือน อายุระหว่าง 18-34 ปี ความสามารถทางภาษาละกัน คือ ระดับเก่งมาก จำนวน 9 คน ระดับเก่ง จำนวน 20 คน ระดับปานกลาง จำนวน 10 คน และระดับอ่อน จำนวน 9 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายออกเป็น 2 กลุ่ม หลังจากนั้นให้นักศึกษาอ่านบทอ่านและทำข้อสอบโดยให้รายงานถึงกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน และการตอบคำถามในการสอบโดยวิธีแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) หลังจากนั้นให้ผู้ตรวจ จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ (Think Aloud) ซึ่งสามารถจัดกลุ่มกลวิธีที่นักศึกษารายงานถึง 568 กลวิธี ออกเป็น 5 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า จำนวนของกลวิธีที่ใช้มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้กลวิธีมากจะได้คะแนนสูง

ชาร์ลอน เบนจ์ เคลทซ์ไจน์ (Sharon Benge Kletzein, 1991 : 67-85) ได้ศึกษาเรื่อง "กลวิธีของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำที่ใช้ในการอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากง่ายต่างกัน" เพื่อศึกษาว่า ความสามารถในการอ่าน ความยากง่ายของบทอ่าน และความรู้ในเรื่องกลวิธีในการอ่านจะมีผลต่อการใช้กลวิธีในการอ่านของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างไร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เกรด 10-11 จำนวน 48 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม ตามระดับความสามารถในการอ่าน กลุ่มเก่ง จำนวน 24 คน (หญิง 10 คน ชาย 14 คน) เลือกมาจากผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 จากการสอบอ่าน และกลุ่มอ่อนประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 24 คน (หญิง 14 คน ชาย 10 คน) เลือกมาจากผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 เครื่องมือที่ใช้ คือ บทอ่าน จำนวน 3 ชุด ซึ่งเพิ่มความยากง่ายขึ้นตามลำดับ หลังจากนั้นให้ทำแบบสอบ และให้นักเรียนอธิบายถึงกลวิธีที่ใช้ รวมทั้งมีการสัมภาษณ์รายบุคคลหลังการสอบด้วย กลวิธีในการอ่านที่รวบรวมมาได้

ทั้งหมดสามารถจัดกลุ่มได้ 7 ประเภท ผลการศึกษาพบว่า 1. ในการอ่านบทอย่างง่าย ๆ ทั้ง 2 กลุ่ม ใช้กลวิธีที่ไม่แตกต่างกัน 2. ในการอ่านบทอ่านในระดับที่ยากขึ้น กลุ่มเก่งจะใช้กลวิธีที่หลากหลายกว่า และพยายามเปลี่ยนกลวิธี เมื่อกลวิธีนั้น ๆ ใช้ไม่ได้ผล 3. ในการอ่านบทอ่านระดับยากมาก ความแตกต่างของการใช้กลวิธีเห็นได้ชัดมาก คือ กลุ่มเก่งจะพยายามใช้กลวิธีมากขึ้น ขณะที่กลุ่มอ่อนจะใช้น้อยลง ซึ่งหมายถึงน้อยลงทั้งกลวิธีและความถี่ในการใช้

2.3 การถ่ายโอนกลวิธีในการอ่านภาษาที่หนึ่งไปยังภาษาที่สอง

เบเนดโต อาร์ เอ (Benedetto R.A., 1984, 1985 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 73) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการอ่านภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองของนักศึกษา Hispanic จำนวน 5 คน ที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูง โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษาและการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง และเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความ 2 ภาษา แล้วจึงทำการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถทางภาษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้กลวิธีที่มีประสิทธิภาพ และนักศึกษายังคงใช้กลวิธีที่ใช้ในภาษาที่หนึ่งแม้ว่าจะนำไปใช้ในภาษาที่สองไม่ได้ผล

จี ซาริก (G. Sarig, 1987 : 107-120) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการใช้กลวิธีในการอ่าน 2 ชนิด คือ การวิเคราะห์ใจความสำคัญ และการสังเคราะห์เนื้อหาของบทอ่านโดยภาพรวม โดยทำการทดลองกับนักเรียนชาวฮิบรู ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน ซึ่งมีความสามารถคละกัน หลังจากการสอนวิธีการใช้กลวิธีดังกล่าวแล้ว ทำการทดสอบโดยใช้แบบสอบทั้งภาษาอังกฤษและภาษาฮิบรู และให้นักเรียนรายงานกระบวนการคิดของตนเอง พบว่า การใช้กลวิธีในการอ่านในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบเนดโต อาร์ เอ (Benedetto R.A., 1984, 1985 อ้างถึงใน Marva A. Barnett, 1989 : 73) ซึ่งพบว่า มีการถ่ายโอนกลวิธีในการอ่านภาษาที่หนึ่งไปยังภาษาที่สอง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวในการเลือกใช้กลวิธี และนักเรียนส่วนใหญ่จะใช้กลวิธีหลาย ๆ อย่าง ผสมผสานกัน

เอลลิส ไซน์ เดนโบว์ (Elise Signe Denbow, 1988 : 3701) แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ทำการวิจัยเรื่อง "กระบวนการอ่านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในอเมริกาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส" การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบข้อสมมติฐานที่ว่า กระบวนการอ่านภาษาต่างประเทศเป็นกระบวนการเดียวกันกับการอ่านภาษาที่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในภาคเรียนที่ 2 4 และ 6 ในมหาวิทยาลัยมิชิแกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสอบแบบมีตัวเลือก และแบบสอบวัดความเข้าใจในการอ่านทั่วไป ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน คือ กระบวนการอ่านนั้นเป็นกระบวนการสากลและมีการถ่ายโอนกลวิธีในภาษาที่หนึ่งไปใช้ในภาษาที่สองด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย